

13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика), 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (биология) жана 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистиктери боюнча жазылган диссертациялык ишине карата И. Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университети жана Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) окумуштуулук даражасын ыйгаруу боюнча уюштурулган Д 13.23.675 диссертациялык кеңешинин 2024 - жыл ичиндеги иши жөнүндө

ОТЧЕТУ

И. Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жана Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) окумуштуулук даражасын ыйгаруу боюнча уюштурулган Д 13.23.675 диссертациялык кеңеши.

Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясынын 2023-жылдын 9-июнундагы №22 буйругу менен бекитилген.

Диссертациялык кеңешке төмөнкү адистиктер боюнча диссертацияларды коргоого кабыл алууга уруксат берилген: 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика), 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (биология), 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистиктери.

2024-жылдын 1-январынан 31-декабрьга тарта 1 докторлук жана 3 кандидаттык диссертация корголду:

13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (биология), 13.00.01 - жалпы педагогика, педагогика жана билим берүүнүн тарыхы адистиктери боюнча 1 докторлук диссертация;

13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика) боюнча 2 кандидаттык диссертация;

13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистиги боюнча 1 кандидаттык диссертация.

Жыйындарга кеңештин мүчөлөрү онлайн жана офлайн форматтарында катышкан.

Илимдин докторунун/кандидатынын окумуштуулук даражасын изденүүгө каралган диссертациялар жөнүндө маалыматтар:

№	Изденүүчүнүн фамилиясы, аты, атасынын аты	Докторлук/Кандидаттык	Адистиги	Диссертациялык иш аткарылган мекеме
1	2	3	4	5
1.	Анарбекова Мариябүбү	кандидаттык	13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика)	И. Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин физика жана аны окутуунун технологиясы кафедрасы
2.	Кадырова Тойжан Рыскуловна	кандидаттык	13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика)	Б. Сыдыков атындагы Кыргыз-Өзбек Эл аралык университетинин физика, математика жана окутуунун усулу кафедрасы
3.	Сатыбекова Майрамкүл Абдыкуловна	докторлук	13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (биология), 13.00.01 – жалпы педагогика, педагогика жана билим берүүнүн тарыхы	Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин жогорку мектептин педагогикасы кафедрасы
4.	Джунушалиева Бурул Алмазбековна	кандидаттык	13.00.08 - кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы	К. Тыныстанов атындагы Ысык-Көл мамлекеттик университетинин информатика жана эсептөө техникасы кафедрасы

Отчеттук мезгил ичинде кеңеште каралган кандидаттык диссертациялардын кыскача анализи:

1. Анарбекова Мариябүбүнүн "Болочок мугалимдердин орто мектепте физика боюнча класстан тышкаркы иштерди уюштуруу компетенттүүлүгүн калыптандыруу" деген темада 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы жана методикасы (физика) адистиги боюнча педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык иши

орто мектепте физика предмети боюнча окуучулардын класстан тышкаркы иштерин уюштурууга компетенттүү мугалимдерди даярдоонун мазмунун түзүлүшүн, жана технологияларын аныктоо жана ал процессти ишке ашыруунун технологиясын иштеп чыгуу, ЖОЖдун практикасына киргизүүнүн жолдорун сунуш кылууга багытталган.

Окуучулардын турмуштук компетенцияларын калыптандырууда физика боюнча класстан тышкаркы иштердин мааниси өтө зор экендиги, аларды ишке ашырууда физика мугалиминин атайын компетенттүүлүгү зарыл экендиги далилденген. Аталган проблеманы чечүүгө система – структуралык жана мазмундук – аракеттик мамиле жасалды. Анын негизинде физика боюнча класстан тышкаркы иштердин системасы, аны аткаруу боюнча мугалимдердин компетенцияларынын системасы, алардын мазмуну аныкталып, ошол системалуу иштерди аткаруу үчүн курстун мазмуну иштелип чыкты, окутуу технологиялары түзүлдү. Класстан тышкаркы учурда колдонулуучу дидактикалык материалдарды аныктап, аларды практикада колдонуунун методикасы сунушталды. Алынган натыйжалар педагогикалык экспериментте текшерилип эффективдүүлүгү далилденди. Алар дидактикалык законченемдердин, принциптердин талаптарына туура келээри илимий-методикалык жактан тастыкталды. Физика боюнча класстан тышкаркы иштер аталыштагы атайын курстун мазмуну болочок физика мугалимдеринин предметтик компетенциясынын калыптанышына шарт түзөт жана кесиптик техникалык ишмердүүлүктөрүн өркүндөтүүгө жардам берет. Ал эми изилдөө учурунда даярдалган окуу методикалык курал, методикалык сунуштар болочоктогу физика мугалимдеринин класстан тышкаркы иштерди уюштурууга жана аны натыйжалуу ишке ашырууга, класстан тышкаркы иштердин планын түзүп, максат милдеттерин аныктай билүү менен аларды ишке ашырышат. Бул изилдөөнүн жыйынтыктарын орто мектептерде, гимназияларда натыйжалуу өткөрүүгө түздөн түз пайдаланса болот.

Изденүүчүнүн изилдөөгө байланыштуу 13 илимий макала жарыяланган, анын ичинде 4 макала чет өлкөлөрдө, Кыргызстандагы рейтингдүү журналдарда 9 макала жарыяланган.

Илимий жетекчиси: педагогика илимдерини доктору, профессор Мамбетакунов Эсенбек.

2. Кадырова Тойжан Рыскуловнанын «Келечектеги физика мугалимдеринин окуу-таануу ишмердүүлүгүн өркүндөтүүнүн методикасы» деген темада 13.00.02 - окутуунун жана тарбиялоонун теориясы жана методикасы (физика) адистиги боюнча педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык иши келечектеги физика мугалимдеринин окуу-таануу ишмердүүлүгүнүн мазмунун аныктоого жана аны өркүндөтүүнүн технологиясын иштеп чыгууга багытталган.

Илимий иш жогорку окуу жайларда физика мугалимдерин кесиптик жактан даярдоонун теориядагы жана практикадагы абалы талдоого алынып, студенттердин таанып-билүү ишмердүүлүгүн калыптандыруунун мазмуну жана аны өркүндөтүүнүн илимий-методикалык шарттары аныкталды. Студенттердин окуу-таануу ишмердүүлүгүнүн маңызы, мазмуну жана түрлөрү такталды жана анын физикалык процесстерди жана кубулуштарды терең жана толук түшүнүүдөгү ролу аныкталып, жогорку окуу жайларында физика мугалимдеринин окуу-таануу ишмердүүлүгүн өркүндөтүүгө багытталган окуу материалдары, атайын дидактикалык электрондук ресурстар даярдалды жана аны окутуунун технологиялары иштелип чыгып, окуу процессине киргизилди. Иштелип чыккан илимий-методикалык иштердин эффективдүүлүгү педагогикалык экспериментте текшерилди жана илимий жактан тастыкталды.

Илимий изилдөө боюнча жалпысынан 14 илимий макала жарык көргөн. Алардын ичинен 5 макала чет элдик журналдарга жана Кыргызстандагы рейтингдүү журналдарда 9 макала жарыяланган.

Илимий жетекчиси: педагогика илимдерини доктору, профессор Сияев Таштанбек Моңолдорович.

3. Сатыбекова Майрамкүл Абдыкуловнанын “Негизги мектепте биологиялык билим берүүнү модернизациялоонун теориясы жана практикасы” деген темадагы 13.00.02 - окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (биология), 13.00.01 - жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы адистиктери боюнча педагогика илимдеринин доктору

окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык иши негизги мектепте биологиялык билим берүүнү предметтик жана процессуалдык жактан заманбап талаптарга ылайык модернизациялоонун илимий-теориялык негиздерин аныктоо, окутуу технологияларын өркүндөтүүнүн педагогикалык шарттарын иштеп чыгуу жана аларды практикага киргизүү болду.

Негизги мектепте биология предмети боюнча билим берүүнүн мазмуну предметтик компетенттүү ишмердүүлүктүн, биологияны окутуунун теориялык жана практикалык концепцияларынын негизинде каралуусу курстун мазмунун системалуулукка, бир бүтүндүүлүккө алып келди. Анын натыйжасында азыркы учурдагы биология предмети жалпы теориялык түшүнүүдөн башталып төрт мазмундук өзөккө карай окуу материалы илимий фактылар, илимий түшүнүктөр, илимий мыйзам ченемдүүлүктөр аркылуу концентрацияланды;

Негизги мектепте биологиялык билим берүү системасын модернизациялоонун тарыхый жана илимий - теориялык негиздери аныкталып, биологиялык билим берүүнүн теориядагы жана практикадагы абалы талданды, жетишилген ийгиликтер жана мүнөздүү кемчиликтер аныкталып, алардын пайда болуу себептери ачылып көрсөтүлдү. Кыргыз Республикасында негизги мектепте биологиялык билим берүүнүн мазмунун жаңылоонун жана предметтик компетенттүү ишмердүүлүктү өнүктүрүүнүн методдору жана педагогикалык шарттары иштелип чыккан. Негизги мектепте биологиянын жаңыланган түзүлүшүнүн, мазмунунун окуучулардын универсалдык окуу аракеттерине жана предметтик компетенттүү ишмердүүлүгүнө тийгизген оң таасири илимий - методикалык жактан негизделди жана окуучулардын билим алуу мотивациясын, предметтик компетенттүү ишмердүүлүктү калыптандыруунун моделин жана шарттарын тажрыйбага киргизүү педагогикалык эксперимент аркылуу текшерилип, алардын жыйынтыктарынын негизинде методикалык сунуштар иштелип чыгып, окуучулардын универсалдык окуу аракеттерин жана предметтик компетенттүү ишмердүүлүктөрүн калыптандырууга арналган методикалык ыкмалар, каражаттар кыргыз элинин табигый таалим - тарбия тажрыйбасына таянуу менен иштелип чыкты жана алардын натыйжалуулугу экспериментте тастыкталды.

Изденүүчүнүн изилдөөгө байланыштуу 30 жакын илимий макалалар жарыяланган, анын ичинде, 2 макала SCOPUS, Кыргызстан жана Россиянын рейтингдүү журналдарда 18 макала жарыяланган жана 2 автордук күбөлүк, 2 стандарт, 2 окуу программасы, 2 окуу китеби, 2 методикалык колдонмо жарыкка чыккан.

Илимий кеңешчилери: педагогика илимдеринин доктору, профессор Субанова Мейлкан Субановна жана педагогика илимдеринин доктору, профессор Асипова Нурбүбү Асаналиевна.

4. **Джунушалиева Бурул Алмазбековнанын** 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы адистиги боюнча “Болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу” аттуу педагогика илимдеринин кандидаты окумуштуулук даражасын изденип алуу үчүн жазылган диссертациялык иши болочок компетенттүү инженер-программисттерди даярдоодо программалоонун мазмунун, түзүмүн негиздөө жана окутуунун илимий-методикалык жоболорун иштеп чыгууга багытталган.

Программалоону окутуунун маалыматтык-предметтик чөйрөсү менен инженер-программисттин кесиптик ишмердүүлүгүнүн өз ара шарттуулугу талдоодон өткөрүлгөн. болочок инженер-программисттердин кесиптик компетенттүүлүгүнүн негизги компоненттери аныкталып жана түзүмү ачыкталып, инженер-программисттерди даярдоодо кесиптик компетенттүүлүктү калыптандыруунун методикасы иштелип чыкты.

Изденүүчүнүн изилдөөгө байланыштуу 16 илимий макалалар жарыяланган, анын ичинде 3 макала чет өлкөлөрдө, 13 макала Кыргызстандагы рейтингдүү журналдарда жарык көргөн.

Илимий жетекчиси: педагогика илимдеринин доктору, профессор Мааткеримов Нурсапар Оролбекович.

Диссертациялык кеңештин окумуштуу катчысы, педагогика илимдеринин доктору, доцент

Чалданбаева А. К.

И. Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жана Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) окумуштуулук даражасын ыйгаруу боюнча уюштурулган Д 13.23.675 диссертациялык кеңешининде 2024-жылы коргогон изденүүчүлөрдүн эксперттик комиссиянын мүчөлөрү жөнүндө маалымат

№	Изденүүчүнүн фамилиясы, аты, атасынын аты	Эксперттик комиссиянын мүчөлөрү
1	2	3
1.	Анарбекова Мариябүбү 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика)	Бабаев Дөөлөтбай Бабаевич – педагогика илимдеринин доктору, профессор Мааткеримов Нурсапар Оролбекович – педагогика илимдеринин доктору, профессор Байсеркеев Аскарбек Эсенович – педагогика илимдеринин доктору, доцент
2.	Кадырова Тойжан Рыскуловна 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика)	Бабаев Дөөлөтбай Бабаевич – педагогика илимдеринин доктору, профессор Байсеркеев Аскарбек Эсенович – педагогика илимдеринин доктору, доцент Курманкулов Шекербек Жанышбаевич – педагогика илимдеринин доктору, доцент
3.	Сатыбекова Майрамкүл Абдыкуловна 13.00.02 - окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (биология), 13.00.01 - жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы	Чилдибаев Джумадил Байдильдаевич – педагогика илимдеринин доктору, профессор Бабаев Дөөлөтбай Бабаевич – педагогика илимдеринин доктору, профессор Содомбеков Ишенбай Содомбекович – биология илимдеринин доктору, профессор
4.	Джунушалиева Бурул Алмазбековна 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн теориясы жана методикасы	Беркимбаев Камалбек Мейирбекович – педагогика илимдеринин доктору, профессор Болджурова Ишенкуль Садыковна – педагогика илимдеринин доктору, профессор Сыдыхов Бахыт Дикамбаевич – педагогика илимдеринин доктору, доцент

И. Арабаев атындагы Кыргыз мамлекеттик университетинин жана Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин алдындагы педагогика илимдеринин доктору (кандидаты) окумуштуулук даражасын ыйгаруу боюнча уюштурулган Д 13.23.675 диссертациялык кеңешининде 2024-жылы коргогон изденүүчүлөрдүн оппоненттери жөнүндө маалымат

№	Издөнүүчүнүн фамилиясы, аты, атасынын аты	Оппоненттер	Жетектөөчү мекеме
1	2	3	4
1.	<p>Анарбекова Мариябүбү 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика)</p>	<p>Бабаев Дөөлөтбай Бабаевич, педагогика илимдеринин доктору, профессор, Билим берүүдөгү заманбап маалыматтык коммуникативдик технологиялар институтунун педагогикалык чеберчилик факультетинин деканы;</p> <p>Байболотова Бурул Бектурсуновна, педагогика илимдеринин кандидаты, И. Раззаков атындагы Кыргыз мамлекеттик техникалык университетинин физика кафедрасынын ага окутуучусу.</p>	<p>Талас мамлекеттик университетинин математика, физика жана информатика кафедрасы</p>
2.	<p>Кадырова Тойжан Рыскуловна 13.00.02 – окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (физика)</p>	<p>Бабаев Дөөлөтбай Бабаевич, педагогика илимдеринин доктору, профессор, Билим берүүдөгү заманбап маалыматтык коммуникативдик технологиялар институтунун педагогикалык чеберчилик факультетинин деканы;</p> <p>Дөөлөталиева Айчүрөк Сүйүналиевна педагогика илимдеринин кандидаты, Ж. Баласагын атындагы Кыргыз улуттук университетинин физиканы окутуунун технологиялары жана табият таануу кафедрасынын доценти.</p>	<p>Л. Н. Гумилев атындагы Евразия улуттук университетинин жалпы жана теориялык физика кафедрасы</p>
3.	<p>Сатыбекова Майрамкул Абдыкуловна 13.00.02 - окутуунун жана тарбиялоонун теориясы менен методикасы (биология), 13.00.01 - жалпы педагогика, педагогиканын жана билим берүүнүн тарыхы</p>	<p>Арбузова Елена Николаевна, педагогика илимдеринин доктору, Ф. М. Достоевский атындагы Омск мамлекеттик университетинин адаптивдик дене тарбия кафедрасынын доценти;</p> <p>Бабаев Дөөлөтбай Бабаевич, педагогика илимдеринин доктору, профессор, Билим берүүдөгү заманбап маалыматтык коммуникативдик технологиялар институтунун педагогикалык чеберчилик факультетинин деканы;</p> <p>Эргашева Гүлрухсор Сурхониidinovна, педагогика илимдеринин доктору, Низами атындагы Ташкент мамлекеттик педагогикалык университетинин биология жана аны окутуунун методикасы кафедрасынын профессору.</p>	<p>Абай атындагы Казак улуттук педагогикалык университетинин табият таануу жана география институтунун биология кафедрасы</p>
4.	<p>Джунушалиева Бурул Алмазбековна 13.00.08 – кесиптик билим берүүнүн</p>	<p>Беркимбаев Камалбек Мейирбекович, педагогика илимдеринин доктору, Х. А. Ясави атындагы Казак-Түрк эл аралык университетинин компьютердик инженерия кафедрасынын профессору;</p>	<p>Казак улуттук кыз-келиндер педагогикалык университетинин информатика кафедрасы, билим берүүдөгү теория жана практика кафедралары</p>

	теориясы жана методикасы	Мусина Дария Сапарбековна , педагогика илимдеринин кандидаты, доцент, "Балажан" Республикалык эстетикалык тарбия берүү окуу-усулдук борборунун директору.	
--	--------------------------	--	--

**Диссертациялык кеңештин окумуштуу катчысы,
педагогика илимдеринин доктору, доцент**

Чалданбаева А. К.